

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До ситуації.

Подаємо нашим читателям дописи з Відня, що ілюструють нам теперішню певну хвилю в Австрії.

По замкненню понеділкового числа дістали ми таку вістку з Відня:

Неліля пополудні.

Нині рано був Голуховский на послуханю у цісаря, щоби вислухати случайні розкази цісаря. Цісар не дав ніяких диспозицій. На питанє Голуховского, чи належало би декого з урядників підготовити до прийнятя портфелю? — цісар не дав відповіди. Виходить з того, що в рішаючих сферах не рішено ще яке має бути нове міністерство, урядниче, чи парламентарно закрашене бодай в части.

З Відня пишуть нам під днем 25. вересня.

Нині до полудня не повело ся ще кн. Ліхтенштайнови утворити нового кабінету. Спитаєте, в чім лежить трудність? Опять в опозиції лівіці. Ліхтенштайн намірив утворити кабінет, до котрого побіч других лиць нічим незаангажованих мав увійти і представитель більшої німецької посілости — припускають: Грабмаєр, або навіть Штірк. Німецька більша посілість відказала ся однакож від участі в тім кабінеті. Щоби єї наклонити, кликано до помочи гр. Освальда Туна, а навіть телеграфовано по Хлюмецкого. Через се діло спинило ся, але заєдно ще уходить Ліхтенштайн яко той, що мав би обняти спадщину по гр. Франціску Туні.

Однакож в рішаючих сферах приготує ся і міністерство урядниче, наколи би Ліхтенштайн не успів зліпити свого кабінету. Одна комбінація кладе на президента урядничого кабінету намістника Стирії, гр. Клярі-ого, друга б. міністра

внутрішних справ з часів коалізації, маркіза Бакегема. Хто би увійшов до урядничого кабінету? — се питанє другостепенне. В таких случаях дезионують ся з гори найстарші шефи поодиноких міністерств.

Виходить з того, що в горі радше би бачено у керми кабінет Ліхтенштайна, ніж урядничий.

Правиця заховуєсь супроти сеї цілої акції зовсім спокійно. Їй все одно, чи буде кабінет Ліхтенштайна, чи Клярі-ого, чи Бакегема. Правиця заняла ролю тихого спектатора. Правиця, а на ділі поодинокі єї тут пробуваючі заступники всіх клубів, інформують ся докладно о ході річий, але не впливають на зрішенє, котре спочиває в руках корони, Бека (з сфер війскових) і гр. Голуховского. Спокій правиці оправданий тим, що она певна себе. Клуби правиці звязались нині тіснійше, чим коли-небудь давнійше. Удалось лівіці повалити кабінет гр. Туна, удасть ся їй ще може довести до знесеня язикових розпоряджень з 1897 р. (лівіця не жадає вже знесеня розпоряджень Штремаєра — на тім поли добровільно скапітульовала), але не удасть ся їй розбити солідарність правиці. Говорять тут вправді собі на ухо, що Катрайн трохи »швенцлює«, але Катрайн — се ще не ціле сторонництво католицких людовців. Єго удержать при правиці Фукс і Ебенгох. Припускають також, що суть можливі висші впливи на »коло«. Але і Поляки не виступлять з правиці, бо програми годі змінити так, як рукавиці. Доки на »чолі« кола стоїть Яворский, доти останесь »коло« при правиці.

Правиця вижидає нині ухвал клубу молодоческого, що зібрав ся 25-го вересня в Празі. Потрафлять Чехи задержати холодну кров, то ситуація не може змінитись в некористь правиці. Се вже нині не є тайною, що правиця стоїть солідарно при своїй програмі. Она хоче компромісу,

она готова до переговорів з лівіцею, она готова в дечім уступити, але від своєї програми правиця не відступить і не скапітулює.

Нині виходить на яву, що гр. Тун тому уступив, бо остав ся вірний своїй програмі. Він обіцяв лівіці зараз на вступі знести розпоряджене бар. Гавча, але аж тоді, як Чехи і Німці згодять ся на заступленє сих розпоряджень язикових законом, ухваленим в парламенті. Яко чоловік слова, гр. Тун не міг приложити руки до знесеня розпоряджень язикових і сим втворити анархію на язиковім поли. гр. Тун з'обовязав ся перевести угоду з Угорщиною і мав за собою слово всеї правиці. Але видко, що в горі знесене язикових розпоряджень покладено висше від довершеня угоди з Угорщиною. Впрочім гр. Тун не хотів виставляти ся на інсульты, які були укартовані з гори лівіцею сейчас по відкриттю парламенту. Нині не є вже тут тайною, що Шенереріани і соціялісты хотіли всю свою брутальну акцію звернути проти президента кабінету, як колись звернено єї проти президента посольської палати.

Якаж програма діяльности нового кабінету? Новий кабінет мав би знести язикові розпорядження бар. Гавча, видані в 1898 р. з волі рішаючих сфер без участі правиці, і довершити угоду з Угорщиною. Се єго задача. Добре. Новий кабінет знесе язикові розпорядження. Чехи і правиця помирять ся з сим фактом. А що дальше? Чи правиця одобрить угоду з Угорщиною? Оттут сучок, а в тім сучку спора дірочка, в котрій сидить — непевність. Бо годі принустити, щоби правиця в рішучій хвилі не спитала кабінету (чи то кн. Ліхтенштайна, чи урядничого), де язиковий закон для Австрії? А не буде такого закону, то мабуть не буде і угоди з Угорщиною. На язиковім законі

8

ГЕРГАРТ ГАУПТМАН.

„ГАНУСЯ“.

(Далі.)

СЕСТРА МАРТА.

Але тихо, будь цілком тихо, я зараз вертаю.

(Йде, але мусить вернути ся, бо в сінях є цілком темно). Я беру свічку та поставлю її в сінях. (Ще раз грозить їй добрячо пальцем: Але будь тихо, цілком тихо. Відходить).

(В кімнаті тепер майже цілком темно. Зараз являєть ся в ногах ліжка Ганусі постать муляря Маттерна. Піяцьке, руде лице, руде розкудовчене волося, на ньому переносена військова шапка без дашка. Свій мулярський знаряд тримає у лівій руці а праву обкручену ремінем тримає цілий час так, якби хотів бити нею Ганусю. Від сеї появи бе слабе світло і осьвічує те місце, де стоїть ліжко Ганусі.

ГАНУСЯ.

(Вкриває із жахом свої очі руками, стогне, відвертаєть ся та шепче тихі уривані слова.

ПОЯВА,

(зі захриплим та здавленим з пересердя голосом).

Де сидиш? Де ти була, дівчино? Що ти робила? Я тебе навчу. Я тобі покажу, уважай-но! Що ти понабрівувала людім. Чи я тебе коли бив, але з тобою поводиш ся? Ге? Чи се правда? Ти не моя дитина. Ставай міні зараз. Ти мене нічого не обходиш. Я мігби тебе викинути на вулицю... Ставай і топи в печі. Станеш вже раз? Я тебе тримаю з ласки та милости дома. А ти там будеш іще вилежувати ся. Ну? Стави вже раз? Я бити му тебе доти, аж, аж...

(Гануся підвела ся з бідою зі зажмуреними очима, приволікла ся до печі, відчинила дверці та паде обезсилена на землю. В сій хвилі приходить сестра Марта зі свічкою і збанком води, та галюцінація Маттерна щезає. Здивована тим що Гануся лежить у попелі, починає лякати ся; І з її уст вилітає стогін »Йсусе Христе«. Вона кладе свічку і збанок, біжить да Ганусі та підводить її із землі. Її крик скликає иньших мешканців до дому убогих.

СЕСТРА МАРТА.

Я мусіла лише скочити за водою, а вона міні злізла з ліжка. Прошу вас, Гедвіг, допоможіть міні.

ГАНКЕ.

Ну Гете, уважай-но ти добре, бо інакше можеш їй поломати всі кости в тілі!

ПЛЄШКЕ.

Я думаю — що їй... я думаю, що їй... їй... так хтось... хтось, начинив, сестро!

ТУЛЬШЕ.

Може бути... що вона... вона дістала вроки.

ГАНКЕ

(в голос). Вона вже сконає тут, я лише тільки кажу.

СЕСТРА МАРТА

(кладає Ганусю при помочі Гедвіг знова на ліжко).

Може бути і ваша правда, любий чоловіче, але прошу, неправда-ж, ви бачите се самі: ми не можемо довше перешкоджувати хорій?!

ГАНКЕ.

Та чим ми тут їй перешкоджуємо?

ПЛЄШКЕ

(до Ганке). Дурак, ти... дурак, коли хочеш знати — і більше... більше нічого. Хорій... хорій, се знає і дитина... що хорій мусить мати спокій!

мусить повиснути екзистенція кожного кабінету. Така перспектива на будучність.

Делегації будуть вибрані. Правиця хотіла сего вже давніше, а лівиця зробить се за ціну знесення язикових розпоряджень. Машина дуалістична не стане і в тім буде лежати весь успіх нового кабінету. Поза сей успіх годі надіятись прояснення внутрішнього положення.

А тепер дещо сьмішного, що заєдно товаришити серйозним ділам. Сьмішне лежить в тім, що дехто з правиці рад би вже завтра на пробу віддати керму управи кабінетови, зложеному з самих героїв обструкційної лівиці. Штірк, Функе, Пергелт, Грос, Гогенбургер і т. д., най би увійшли до нового кабінету. Най би німецька Gemeinbuergschaft взялась за позитивну роботу. Щож би було? Було би те комічне явище, що клуби лівиці самі зажерли би ся мабуть в однім місяці. Що більше! Они пожруть ся вже по случайнім зложеню урядничого кабінету, як у сей кабінет не увійдуть антисеміти або радикальніші німецькі елементи. »Deut. Volksblatt« сказав вже оноді, що антисеміти не вели обструкції на те, щоби помогти лібералам до відзискання власти.

На всякий случай річ певна, що новий кабінет довго не остоїть ся. Він з коначности обмежить свою діяльність на переведенє вибору делегацій.

А наука моральна з того така, що послідний квартал року треба ужити на довершенє розумного і справедливого компромісу межи правицею а спокійнішими елементами лівиці. Се лише одна-одинокка фірточка до виходу з ситуації.

З Відня пишуть нам під днем 25-го вересня.

Нині о годині 10. перед полуднем відбуло ся неофіційальне засіданє деяких заступників клубів правиці, в котрім взяли участь послі: Яворский, Абрагамович, др. Фукс, Ферянчич, Лупул, Барвіньский, Вахнянин, Повше і Странский.

Потім о 11. годині засідала парламентарна комісія польского »кола«. Присутні були крім презеса Яворского, гр. Войт. Дідушицкий, Абрагамович і Пентак.

»N. fr. Presse« провірює, що кабінет Ліхтенштайна через половину парламентарний стрічає опозицію в кругах лівиці, котра вже воліла би бачити кабінет урядни-

чий, зложений — розуміє ся — з урядників-лібералів. До кабінету Ліхтенштайна мали би увійти кн. Льобкович яко міністер рільництва, гр. Чернін яко міністер для Чехії, Грабмаєр яко міністер справедливости. В тім кабінеті мав би — після других верзій — помістити ся також бар. Діпавлі яко міністер торговлі, гр. Біляндт яко міністер просвіти, а також мали би засісти два Молодочехи, а коли би ті відказались від участі, Старочех Матуш.

Гр. Тун явив ся нині на авдієнції у цісаря о 11½ годині перед полуднем.

Кн. Ліхтенштайн конферовав нині з гр. Голуховским.

Бар. Хлюмецкий приїхав нині з Авсе до Відня і запросив до себе провідників вірноконституційної шляхти на конференцію.

Др. Катрайн заявляє, що єму не предкладано ніякого портфелю та що він не думає відступити від правиці.

Ческі послі заявили в окремім комунікаті, що они не зrekli ся язикової рівноправности.

Вісти політичні.

Чорногорский двір розростає ся. З Цетинії доносять, що князь Миколай, третій син короля грецкого заручить ся небавом з другою донькою чорногорского князя, Микити. Князь Миколай заступав свого вітця в Цетинії на весілю чорногорского престолонаслідника з княжною мекленбургскою, де пізнав свою наречену, що тепер перебуває в Петербурзі і сливе красою. Для Обреновичів справа та буде дуже немила, бо король грецкий, що не хотів видати своєї дочки за Александра, лучить ся тепер з ворожою єму родиною чорногорского князя. Одна з дочок князя Микити виїшла вже давно за Караджорджевича, претендента до сербского престола.

Процес білгородский скінчив ся (гляди в новинках). Пасіча амнестовано, а сей факт каже нам ждати дальших амнестий. В процесі вказано, що династія Караджорджевичів брала також слабу участь в тих подіях, які склали ся в послідних часах в Сербії, а котрих результатом був атентат на Міляна.

В Італії займають ся відслоненєм пам'ятника Віктора Емануєля в Турині і 80 уродинами Кріспія. Радикали відмовили своєї участі в відслоненю пам'ятника. Медіолянські послі відповіли на запрошенє, що не прибудуть, а за причину відмови подали: »без-

соромне ведене в ярмо всякої свободи, яке панує в Італії, заперечуване всякої справедливої сатисфакції, завішенє всякого права, неперерване переслідованє невинних жертв реакції і т. д...«

Не так відносять ся люди до сьвяткованя 80 уродин Кріспія, може й тому, що він хіба нині не може бути для нікого небезпечним. Він одержує желаня навіть від консерватистів і від Рудіного, що рука в руку з републиканом, Кавальоттїм провадив безвзглядну борбу з Кріспієм. Ювілей Кріспія затемнює лише процес єго сына, адвоката, що свого часу обікрав графиню Селлер. Графиня є послідною авантюрицею, а синок Кріспія скінченим гувльєсою. Він утік до полудневої Америки. Процес назначений на день 2 падолиста.

Гільзнер признав ся до ритуального злочину.

»Deutsches Volksblatt« пише в 3853 числі стр. 9 як слідує: Гільзнер признав ся в середу рано до злочину. Він сидить у вязниці повітового суду в Кутній Горі враз з двома иньшими вязнями. Від неділі був дуже зворушений. Цілу днину бігав по звій келії і не хотів майже нічого їсти. Занепавав також цілком на духу.

В Кутній Горі будують тепер телефон, а робітники закладають як раз тепер ізоляторі на будинку повітового суду. Гамір та стукіт звернули увагу Гільзнера, що звернув ся до одного зі своїх товаришів і поспитав його, що значить сей гамір. Поспитаний відповів йому жартом: »Здаєть ся мінї, що се будують для тебе шибеницю«. Дрож потрясла Гільзнером; він зблід як полотно. А хоч знав, що се був лише жарт, мимо сього однак попав у велику задуму та просив, аби його заведено до радника двору Ежака та слідчого судії Бавдіша. Заким однак се стало ся, признав ся Гільзнер, що убив Агнешку Грузівну в товаристві двох жидів.

Гільзнер розказав, що на два дні перед злочином, себто 27. марця рішено ся на убийство, але з непередвиджених причин треба було се відложити на два дні.

Спосіб в який убито Грузівну описує Гільзнер так само як се зробив акт обжалованя, та заявляє далі, що сьвідок Петро Пешак цілком по правді зізнав, що бачив його в товаристві двох иньших жидів в березовім лісі.

Гільзнер бачив також Пешака, бо ждав на Грузівну і показав її потім обом своїм товаришам.

Гільзнер заявив, що кров спущено і ужито до ритуальних цілей (zu rituellen Zwecken) —

ГЕТЕ
(повтарає за ним).
Хорий... хорий...

СЕСТРА МАРТА.
Я просити му вас дуже щиро, дуже сердечно...

ТУЛЬПЕ.
Сестра має рацию, забирайте ся геть.

ГАНКЕ.
Ми вже самі підемо, як нам захочеть ся.

ГЕТЕ.
Може маємо спати в курнику?

ПЛЄШКЕ.
Для тебе буде місце... для тебе є місце, — вже ти знаєш, де лишити ся.

(Всі мешканці дому убогих відходять).

ГАНУСЯ
(отвирає трівожно очі).
Чи вже... чи вже він пішов?

СЕСТРА МАРТА.
Люди вже пішли. Ти чи не злякала ся Ганусю!

ГАНУСЯ
(всє іще налякана).
Батько пішов вже?

СЕСТРА МАРТА.
Таж його не було тут.

ГАНУСЯ.
Був, сестро, був!

СЕСТРА МАРТА.
Тобі либонь снило ся.

ГАНУСЯ
(молить ся горячо з глибоким стогном).
Ах, дорогий Ісусе Христе! Ах, дорогий Ісусе Христе! Ах, найкращий, наймилостивіший Ісусе: візьми мене до себе, візьми мене вже до себе.

(Зміненим голосом).
Коби-ж він прийшов
Забрати мене,
Аби я людім
Вже щезла з очий...

Знаю, се знаю рішучо, сестро...

СЕСТРА МАРТА.
Що-ж ти знаєш?

ГАНУСЯ.
Він обіцяв мінї. Я піду до неба, він обіцяв мінї.

СЕСТРА МАРТА.
Гм!...

ГАНУСЯ.
Знаєш — хто?

СЕСТРА МАРТА.
Ну!

ГАНУСЯ
(довірочно сестрі до уха).
Дорогий пан — Готвальд.

СЕСТРА МАРТА.
Але тепер спи, Ганусе — знаєш?

ГАНУСЯ.
Сестрице, правда? Пан учитель Готвальд є гарний мущина. Він називаєть ся Генрик. Правда? Генрик, гарне імя, правда? (Пристрасно).

Дорогий, солодкий Генрику! Сестро! знаєш що? Ми поберемо ся. Так, так, ми обов: пан учитель Готвальд і я.

А як ми вже поберем ся,
Підем враз обов,
У свіжо білий ліжка пух
Як ніч прикриє нас.

Яку він має гарну бороду. (З одушевлієм).
На його голові цвіте конюшина. — Слухай! —
Він кличе мене, не чуєш?

СЕСТРА МАРТА.
Спи, Ганусе, спи, ніхто не кличе.

ГАНУСЯ.
Се був Ісус Христос. — Слухай! слухай! Тепер кличе мене знова: Ганусе! цілком голосно: Ганусе! цілком, цілком виразно. Ходи, ходи зі мною.

СЕСТРА МАРТА.
Як Бог мене покличе, я буду готова.

ГАНУСЯ
(знова освітлена місячним сєнівом, підводить голову, як би втягала в себе солодкі запахи).
Не чуєш нітого, сестрице?

СЕСТРА МАРТА.
Ні, Ганусе!

ГАНУСЯ.
Запах бзу. (Раз-у-раз сильніше одушевляєть ся). Та слухай-но. Що се? (Чути якийсь голос, як би з дуже далека). Чи се ангели? Ти не чуєш нічого?

(Далі буде.)

його власні слова — та вказав враз і місце, куда завів залізницею один зі жидів сю кров.

Се визнане повторив Гільзнер у слідчого судії. Сейчас увязнено обох жидів, на яких Гільзнер вказав яко на своїх товаришів злочину. Одного з них увязнено в Празі. Коли Гільзнер признав ся до вини, заявив, що вже в понеділок хотів признати ся, але все іще зволікав зі сим. Тепер стало йому дуже легко на серці. Здасть ся йому, що камінь, що давив його душі злетів йому з грудий.

До тюрми у Кутній Ворі принесли жиди в суботу до Гільзнера жидівський пиріг. Але тюремний наглядчик віддав його судови. По докладнім розсліді показало ся, що сей пиріг був затроєний. Найдено також у ньому жидівським письмом писану карточку та віддано її знатокам до відчитаня.

НОВИНИ.

Заходом тов. «Клюб Русинок» відбуде ся в церкві СС. Василянок при ул. Зиблікевича поминальне богослуженє за упокій душі бл. п. Йосифи з Варавчунських Олеськової. Панахиду і пісні підчас Служби Божої відспівають Інститутки. (Коли се богослуженє відбуде ся, сего не могли ми найти на картці, присланій до нашої редакції. — Прим. ред. «Руслана»).

Засуд в процесі замаху на короля Міляна. Передвчєра рано запав засуд против виновників замаху на Міляна. Кнезевич і Тайсїч, послїдній іп контмасїам, засуджені на смерть через розстріленє. Ніколіча, Ковацевича, Діміча, Урошевича, Кресовича, Павіцевича і Протіча засуджено кожного з них на 20 літ тяжкої тюрми, заостреної кайданами. Крім того засуджено: Пассїча, Ангелїна, Іованова, Мільорадовича, Тодоровича, Іоана і Млядена Стефановичів і Раковича кожного на 5 літ тюрми — а в кінци за обиду мавстату засуджено Тавшановича на 9 літ тюрми. Всіх иньших увільнено. Страченє Кнезевича мало послїдувати дня 26. с. м. о 4. год. по полудне. Король Александер удїлив амнестїї Пасїчови, котрого випущено сейчас на волю.

Засуд смерти. В червни с. р. відбувала ся розправа в золочівськїм судї против сел. Якіма Лавного, обвиненого о одушенє своєї жінки Ксенї. Золочівський суд засудив Лавного на кару смерти, однак засуджений вїс рекурс. З тої причини відбула ся в суботу розправа апелїційна у Відни, котра відкинула зажаленє неважноти, а потвердила засуд смерти.

Вїче ксьондза Стояловського. Дня 22. с. м. скликав в Новім Санчи ксьондз Стояловський вїче в приватнім домі. На вїче явило ся до 50 баб, кількох хлопів та кількох соціялістів. Заки однак кс. Стояловський відомкнув збори, комісар правительственный розвязав вїче з причини незахованя формальностей правних. Кс. Стояловський хотїв зробити маленьку авантуру, коли однак появили ся жандарми, замовк і відїхав чим скорше до Кришиці.

З Товариства музичного у Львові. Проф. Солтис, кандидат на директора Тов. музичного у Львові вїс на руки видїлу тогож товариства резїгнацію з професора в львівській консерваторїї. Резїгнація та стоїть в звязи з вибором Мельдера на директора.

Бійка з поліціантом. Вчєра о 8. годинї рано хотїв поліціант придержати малого хлопця, вправляючого по улиці ріжні пєоти. За хлопцем уймивсь робїтник Лемейда і не позволив єго увязнити. Наслїдком сєго почалась бійка, в котрій поліціант дістав по лицю а робїтник одержав рану палашем в руку. Хлопець за той час утік, а Лемейда ранений діставсь до Іванової хати.

Нові картки кореспонденційні. В Чєхах появили ся нові картки кореспонденційні, з зображенєм місця, на котрїм погїбла жертва Гільзнєра. На місци тїм стоїть крєст з відповідною написєю.

За тобою милий на смерть піду! В Таполь Бистрї на Словаччинї забавляла ся молодїж в корчмі, та гуляла весело при музицї. Однак нараз дала ся почути «голоснійша розмова». Се два парубки починали сварити ся о дївчину, котру рївночасно вибрали до танцю. З сварнї прїйшло і до бїйки. Дївчина, Ержіка Баронова, хотїла заслонити свого улюбленого перед нападником, однак камїнь кинений з руки противника, вцїпив Ержіку в голову, так, що она погїбла на місци.

Свиня зїла чоловіка. Що свиня — звіря дуже небезпечно для дїтий, се відомо з досить частих случайв, що полишену без дозору малу дитину свиня обгризе або й загризе на смерть; але то вже рїдкїсть, щоби загризла старшого чоловіка. А така сумна пригода стала ся недавно в Росїї: «Пермскїя Губєрн. Вїдомости» так єї описують: З Солимкамску вїйшов з тамошнього шпиталю одєн старець до сусїдного при-

сїлка. По дорозї стрїтила єго валякана жєнцина і остєрїгала, щоби не йшов до присїлка, бо за нею гнала розїюшена свиня так, що лєдвї утікла. Але старець не зважав на те і пїйшов далї. На дорозї кинулась на него свиня і укусила єго в ногу. Старець з перєстраху і болю упав, а свиня взяла ся дальше єго гризти. А що близько нікого не було, аби був оборонив нещастного, то свиня загризла єго — серед білого дня — на смерть.

Дрїбні вїсти. Вчєра вєчером о 10. год. померла нагло Розалїя Ровян, 60-лїтна вдова по зарїбнику. Смерть наступила наслїдком наглого упливу кровл. — Під Оттенгаймом перєпраляло ся через Дунай шєстеро осіб і три конї. На середнїй рїки перєвєвнєв ся пором, а вєї люди з кїньми впали до води і утонули. — В Станїславовї на Леонївцї покусав скажений пєс кілько осіб; їх відєслано до закладу д-ра Буйвїда. — Войтїха Зрубка, що 5. вєресня с. р. утік з роботи коло Грибова, зловлено і відставлено до львівського закладу карного. — Парубка Віта, занятого на фїльварьу Гросєйн при ладованю соломи на вїз, напав рїй пчїл. Конї, запряженї до воза згинули на місци, а парубок доперва по 8 днях прїйшов до прїтомности. — Вчєра повстав огонь в склєпї п. Бергерової при улиці Галицкїй. Сторожа пожарна угасила єго в час, так що шкода є незначна.

Посмертна оповідка

Михайло Шавала, касїєр Товариства Задаткового в Яворовї помер нагло, вертаючи з польованя в 45 роцї житя. Був се щирїй Русїя-народовець, що через вєсь час свого житя не жалував труду, де ходило о добро руського народу, чим зїднав собі горячу любов і прихильнїсь не лиш між своїми але і чужими. Вічная єму память!

Ідеал жєнщини.

Ідилля.

В однім товариствї говорєно багато про образованє жїнок. Толковано про еманципацию, про жїночі гїмназїї, про жїнки на унїверзитетї і т. п. Прислухував ся сєму старєнькїй пан-отчик. Мовчав довго, а вкїнци не стало єму терпцю і відозвав ся: «Еманципация, жїночі гїмназїї, унїверзитети — се вєсо до нїчого. За моїх часів инакше виховувано жїнки і они були добрими матерями, господинями і християнками. Кожда з них знала порядок богослужєня. а в церкві не соромила ся з дяками сїпвати тропарї і кондаки. А тепер що? Перєхрєстити ся не вмїє не одна, бо в кождої в голові «еманципация, гїмназїя, унїверзитет...» Не помогли предствалюваня, що образованє не стоїть в дорозї жїнцї, щоби була побожною християнкою, доброю господинєю і матерєю, — пан-отчик уперто обставав при своїм. «Теорїя старєнького пан-отчика», пише нам автор, «так припала менї до вподоби, що я зложив ідиллю, котру прїсвєчую старєнькому пан-отчикови на спомин».

Нас двоє сидїло. А зорї сїяли
І місяць дворогий на дїл поглядав.
І вїтер легєнькїй повїяв довкола,
З листками калини тихєнько шєптал...
«Голубко, сердєнько!» казав я до дїви:
«Любови сьвятої несє тобі дар...»
Она подивилась і тихо спитала:
«Чи вмїєш сїпвати глас осьмїй тропар?»

У тиждєнь пізїйше ми знова сидїли,
Знов місяць дворогий із неба яснїв,
І зорї по небї так само сїяли
І вїтер розмову з калинов завїв...
«Єдина, голубко!» шєптал я до дїви:
«Скажи, чи мя любиш? скажи менї: >так...»
Я ждав єї слова... луна пішла газм...
Она засїпвала глас осьмїй кондак...

Цїкавий.

Тєлєграми.

Вїдєнь, 26. вєресня. Нинї перед полуднєм прїбув сюда кн. Фердинанд болгарскїй, прїнятий торжєственєно на двїрци, де на єго привитанє відограла музика почетної компанї болгарскїй гимн. Торжєственєне прїнятє відбуло ся на виразнє жаданє цїсаря. Князь Фердинанд замєпшав по раз першїй яко гїсть цїсаря в Бургї. О годинї першїй пополудни був князь на аудїєнцїї у цїсаря, почїм цїсар відвїдав князя в єго помєшканю. Опїсля відбув ся в Шєнбрунї обїд на чєсть болгарського князя, на котрїм крім цїсаря, князя і єго дружини взяли участь спїлнї мїнїстри: гр. Голуховскїй, Калляй, Крїггаммер і Шєхєний.

Петєрбург, 26. вєресня. Видано тут указ, силєю якого знанє росїйккої мови є обовязковє для вєїх полїційних урядникїв.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

ЧОБІТКИ.

Степана Повїя.

(Далї).

Ну і уродив ся Гриньо, а потїм Настуня. Підрїс він, — а такий цїкавий, що жалє бї було не давати до школи. А кождому умїв відрїзати! Раз якось посварив ся коло нас Василь зї жїнкою. Слухаю зї своєю старою, як вони мерзять ся та Бога ображують, а Гриньо бере та тягне пацє за хвїст до кучї. А воно квичить що і словєчка не чути. Та кажу єму: «Та цить! дай спокїй». А він стоїть тихо та потїм каже: «Ага цить! та най бодай її зажену, бо ще її возьмуть до суду за сьвїдка, як Василь сварить ся». Ну і говори з ним. Так, бачите, умїв щось кождому сказати. Та ви то знаєте, який він був, він не раз з вами говорив, та не раз вас намучив.

Пїслав я єго якось з осєни до школи. Та властиво мусїв посилати, бо таке цїсарське право! Ходив він щось чотирї роки, а умїв уже добре читати; бувало нераз читав книжочки з «Просьвїти» а я з жїнкою слухаю. Так було якось мило, як він читав! От як малє старому читає. Якийсь в осєни раджу ся з профєсором, що маю з ним робити. А той профєсор якийсь добрий був, не такий, як теперїшний, що то на хлопа і не подивить ся! Ну і він мїнї каже: «От най він дїмнї приходить, буду єго нїмєцького підучувати, аби мїг піти до школи, до мїста». І Гриньо ходив до профєсора завше під вєчїр, а я профєсорови дєсь сїна відвєзу, а жїнка дєсь не дєсь то курку віднесе, то цо. От латало ся, як було можна. А профєсор з початку не хотїв нїщо брати, але потїм, як ми просили, брав уже!

А з мене в громадї сьміють ся: «Е, — кажуть, — з Іваном і не приставай, він хоче сїна на ксьондза вчити. — От так сьміють ся, а я усе своє роблю, а Гриньо усе до профєсора ходить».

Але дєсь стала на дворї ляпавиця та пішов дощ зї снїгом, що з хати і носа не виставляй, а він усе бїгав до профєсора. Раз якось приходить та каже:

— Вас тату профєсор до себе просив.

Ну пішов я до него.

— Що ви робите? На дворї така студїнь та снїг, а ви єго босого до мене посилаете — каже він лєдвє я порїг перєступив.

— Та я — кажу до него — та я єго не посилаю, він сам бїгав. Не мож в хатї вдержати. Я питав ся єго недавно, чи єму зимно, а він каже: нї.

— Е не слухайте тої бесїди — каже — купїть єму чоботи. Далї не може так бути. Най тепер навїть з хати не виходить, бо єще перєстудить ся.

Так казав, та що робити? Мав я якось старї чоботи, несє їх от до того Михася, що менї дорогу перєйшов, до направи. Холєви старї, а рєшту нову мав дати. Згодив я їх якось за 12 пєсток. Та що вже було робити? Але послушайте, що далї було.

Вертаю з мїста, а Гринько уже на печи лєжить. Таку, знаєте, дістав палїсть*), що най Бог і ворога перед нею хоронить. Горячий був гєй грань, а голова єго болїла, а кашляв. І приходить, якось, ба нї таки того самого дня, профєсор та каже:

— Він перєстудив ся. Пішлїть по лїкаря.

Попрозив я Василя, аби він поїхав, а сам уже дома сиджу. Прїїздить лїкар та мовить:

— То іще не видно, що то за слабїсть. Почекайте так за три дни прїїду, тодї буде уже лїпше видно. — Ну, і поїхав, а нїм другий раз прїїхав, то Гриня уже гєйби не було.

— То ваш Гриньо помер? — поспитав я здивований.

(Далї буде).

*) палїсть — від палити зн. горячка.

П. Т.
Маємо честь донести Поважаній Публиці, що з днем 16-го вересня с. р. відкрили ми при ул. Ягайлонській ч. 12 у Львові

під фірмою

В. ПРИМУС & С. ІГЛИЦКИЙ

Магазин

материй на меблі, килимів, портиер, фіранок, всіляких декораций комнатних, меблів стилевих, сецесийних і т. д. — як також

ВЛАСНУ РОБІТНЮ ТАПІЦЕРСКУ.

Заосмотриши наш магазин в добірні і наймоднійші товари з перворядних жерел, бажаємо уміркованими цінами і ретельною службою з'єднати собі повне довіре і згляди Поважаної Публиці, о що усильно просячи позістаємо — з високим поважанем

Володислав Примус

бувший довголітній співробітник фірми Филипа Гаазе і Синів у Львові.

Стефан Іглицкий

власитель магазину меблів як також робітні тапіцерскої в Кракові.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Ільвні товари по умірених цінах. 78—?

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

Історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерийних пригод.
Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4¹/₂% на рік.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		1:55	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		2:08	» » » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		2:45	до Іцкан (Галац), Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » » на дв. головний		9:25	до Янова		
1:30	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.		
	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.		
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята		
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів		
2:35	5:40	» » » на дв. голов.		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова		3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
Ніч				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		3:26	до Брухович		
	6:20	з Іцкан, Сучави		5:25	до Ярослава		
	7:58	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		Ніч			
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		12:50	8:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			8:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави			7:10	до Сокала і Рави рускої	
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			7:20	до Тернополя дворець головний	
	10:25	» » » на дв. голов.			7:42	» » » дворець Підзамче	
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	12:10	зі Сколього, Калуша			8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче			9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	3:30	» » » на дворець головний		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
					11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
					11:32	» » » дв. Підзамче	
					4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
					5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.